

Geokätköily – ulkoilua ja aarteita

Kurssin tavoitteet

- Tiedät, mitä on geokätköily
- Osaat käyttää GPS-laitetta kätköjen etsimiseen
- Tiedät, kuinka kätköilyssä pääsee alkuun
- Tiedät, mistä löytyy lisätietoja

Suomen Latu ry

- Valtakunnallinen ja paikallinen toimija
- 190 jäsenyhdistyksessä 87 000 jäsentä
- Perustettu vuonna 1938
- Tavoitteena edistää kaikenikäisten ulkoilua ja liikunnallista elämäntapaa kaikkina vuodenaikoina

4.4.2019

Ulkoilun edistäjä

- Aikuisten ulkoilutoimintaa yli 20 lajissa
- Monipuolista lasten toimintaa
- Valtakunnallisia tapahtumia ja SM-kisoja
- Suomen Latu Kiilopää – luontoliikuntakeskus Saariselällä
- Hiihtopalvelupiste Helsingin Paloheinässä
- Liikuntapalveluja Espoon Oittaalla

4.4.2019

Suomen Latu edistää geokätköilyä

- Suomen Ladun geokätköily tutuksi -kurssit
- Geokätköilyn ohjaajakoulutus
- Kätköilytyöryhmä
- Messut, mediakontaktit ja artikkelit
- Kivenalla.fi ja geocache.fi -yhteistyö
- Tiivis yhteistyö Garminin kanssa

Mitä on geokätköily?

Maastoon piilotetun purkin etsimistä

- GPS:n avulla tai
- kartan avulla

Hauska harrastus

- Liikuntaa, ulkoilua
- Aivojumbppaa
- Maailmanlaajuinen harrastus

Mukavaa tekemistä

- Mahdollista kaikille
- Soveltuu koko perheelle

Löytö ja loggaus

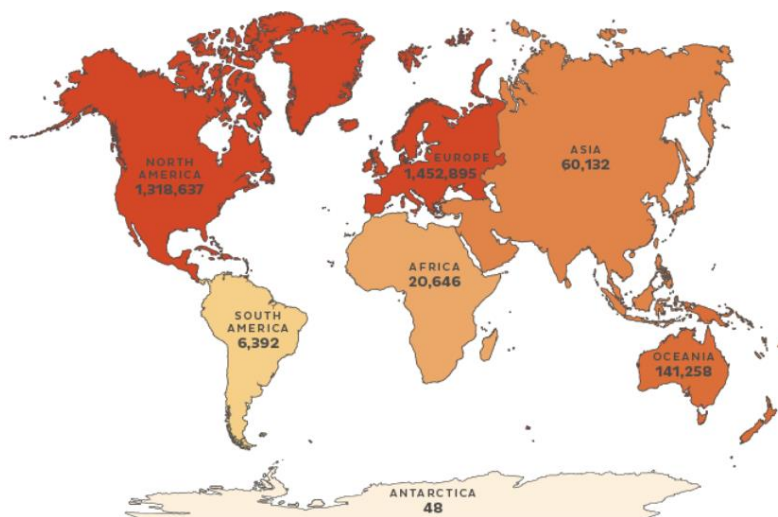
- Kätkö on huolellisesti piilotettu ja löytäjä saa löytämisen riemun
- Kätköpurkissa olevaan paperiin kirjataan oma nimimerkki
- Löytö kirjataan myös Internet-sivustolle ("Found it")

Kätköilyn historiaa

- GPS-järjestelmän häirintäsignaalin poistaminen mahdollisti tarkan paikallistamisen 1.5.2000
- Ensimmäinen kätkö USA:ssa piilotettiin 3.5.2000
- Suomen ensimmäinen 30.9.2000 Keravalle
- Vuodesta 2007 kätköjen määrä on kasvanut hyvin nopeassa tahdissa

Yli kolme miljoonaa kätköä

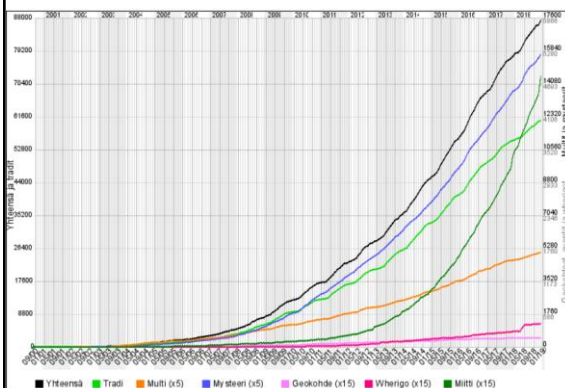

4.4.2019

Kätköjen määrä kasvaa yhä

Suomen kätkömäärän kehitys

Laskennassa on mukana kaikki (myös arkistoidut) kätköt.

Suomessa yli 60 000 kätköä

Viimeisen 12 kk aikana 48 000 eri kätköilijää teki loggauksia.

Missä kätköjä on?

Melkein missä vain, mielikuvi-
tus on rajana

- Maastossa (kiven alla, puussa, juurakossa, kannossa, sammaleen alla, kalliolla, näköalapaikalla, jne.)
- Kaupungissa (ovenpielessä, ikkunalaudalla, rännin takana, muurin kolossa, jne., kuitenkin ulkotiloissa)

Mitä kätköpurkissa on?

- Lokivihko tai -paperi
- Kätkö tiedote, kynä
- Vaihtotavarat
 - Voit ottaa jotain pientä ja jättää jotain pientä
- Reissaajat ja geokolikot
 - Voit ottaa mukaasi, kunhan muistat viedä pian seuraavaan kätköön
 - Sisältävät jäljityskoodin, jolla voi seurata kulkijan reittiä
 - Monilla voi olla joku tavoite - esim. päästä tiettyyn maahan tai kohteeseen

Välineet

- GPS tai älypuhelin
- Internet
- Kartta
- Reipas mieli
- Ulkoiluvaatteet
- Hanskat
- Lyijykynä
- Taskulamppu

GPS-laite on tarkka ja helppo tapa etsiä kätköjä

- GPS kertoo nykyisen sijaintisi sekä suunnan ja etäisyyden kätkölle
- GPS käyttää satelliitteja, ”näköyhteys” taivaalle on oltava
- Tarkimmillaan GPS opastaa muutaman metrin säteelle kätköstä

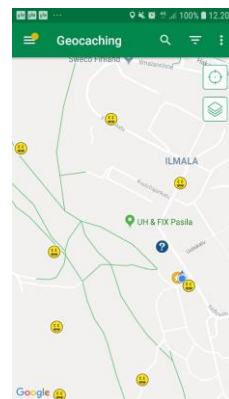
Millaisia GPS-vastaanottimia on?

- Maasto-GPS, hinta 100€-500€
 - ✓ Retkeilykäyttöön suunniteltuja
 - ✓ Näyttö toimii eri sääolosuhteissa
 - ✓ Huom! Maanmittauslaitoksen peruskartta ladattavissa netistä ilmaiseksi (kartat.hylli.org)

Millaisia GPS-vastaanottimia on?

- Älypuhelin
 - GPS nykyään vakiovaruste
 - Eri puhelimiin on saatavilla omia sovelluksia
 - Esim. Geocaching, c:Geo, CacheBird, Cachly
 - Etuna kätkeilyn aloittaminen milloin ja missä vaan
- Autonavigaattorit
 - Eivät sovellu kovin hyvin geokätkeilyyn
 - Ei yleensä saa maastoon mukaan

Kätköjä voi etsiä myös kartan avulla

- Netistä tulostettavat kartat ovat usein riittäviä kätkön etsintään
- Kartat usein käteviä kaupungeissa, kun GPS:n tarkkuus voi olla huono rakennusten takia
- Kaupungissa enemmän kiintopisteitä kartalla
→ helpottaa paikan määrittystä

Internet oleellinen osa kätköilyä

- Kätkökuvaukset koordinaatteineen
- Kartat
- Hakukoneet mysteereihin
- Keskustelufoorumit
 - Yhteydenpito muihin kätköilijöihin
 - Kysymyksiä/vastauksia/mielipiteitä

Kätkökuvauksessa kaikki oleellinen tieto kätkön löytymiseksi

- Koordinaatit
- Kätkön tyyppi, purkin tyyppi, vaikeustasot
- Tietoa kohteesta, jota kätkö esittelee
 - Käy monesti vaikka matkaoppaasta
- Usein salattu vihje kätkentätavasta
- Muiden etsijöiden loggaukset (=löytökirjaukset)
- Favorites (suosikkiaaniä kätkölle)
- Linkki karttakuvaan
- "Attribuutit", esim.

Yleisimmät kätköjen tyypit

- Traditional
 - Kätkö löytyy koordinaattien ilmoittamasta paikasta
- Multi
 - Sisältää useamman pisteen, joissa pitää käydä
 - Lopussa normaali kätköpurkki
- Mystery
 - Ratkaistava jokin tehtävä koordinaattien saamiseksi

Kätköpurkkien koot

- Regular
 - Litran kokoinen tai sitä isompi
- Small
 - Pieni pakasterasia tms.
- Micro
 - Tyypillisesti filmirullan kotelo tai pieni lääkepurkki tai vastaava
 - Joskus myös hyvin pieniä kätköjä ("nano")

Vaikeustasot, "difficulty"

Asteikko 1-5 - kuinka vaikea piilo on

- ★☆☆☆☆ • Esim. D = 1, kätkö saattaa olla täysin näkyvillä tai hyvin ilmeisessä paikassa
- ★★★★★ • Esim. D = 3, saatat joutua etsimään pitkäänkin, hyvin naamioitu tai paikassa, jossa sen ei arvaa olevan
- ★★★★★ • Esim. D = 4, saatat jo tarvita apuvälineitä ja/tai kekseliäisyyttä purkin esiin saamiseksi

Maaston vaikeus, "terrain"

• Asteikko 1-5 - millaisessa maastossa

- ★☆☆☆☆ • Esim. T = 1, kätkö on tasaisella, helposti saavutettavissa, periaatteessa pyörätuolista otettavissa
- ★★☆☆☆ • Esim. T = 2, saattaa sisältää metsässä kulkua, jyrkkiä mäkiä, olla normaalia korkeammalla tai matalammalla
- ★★★☆☆ • Esim. T = 3, sisältää jo kiipeilyä puuhun/kallioilla, ryömimistä tms. haastavampaa liikkumista
- ★★★★☆ • Esim. T = 4, vaatii jo normaalia suurempaa ketteryyttä/rohkeutta, esim. korkealla puussa
- ★★★★★ • Esim. T = 5, vaatii erikoisvarusteita, kuten kiipeilyvälineet, veneen tms.

Esimerkki kätkökuvauksesta

[Geocaching](#) > [Hide and Seek A Geocache](#) > Geocache Details

Suomen Latu Keskuspuisto

A cache by [Metsähiipijä](#) Hidden : 09/28/2009

Difficulty: ★★☆☆☆

Size: (Small)

Terrain: ★★☆☆☆

N 60° 12.004 E 024° 55.023 [Other Conversions](#)

UTM: 35V E 384532 N 6673514

• S 26.1km from your home location

In Finland

Print:

 [No Logs](#) [5 Logs](#) [10 Logs](#) [Driving Directions](#)

Download: [Read about waypoint downloads](#)

[LOC waypoint file](#) | [GPX file](#) | [Send to My GPS](#) | [Send to My Phone](#)

Please note: Use of geocaching.com services is subject to the terms and conditions [in our disclaimer](#).

Personal Cache Note

Click to enter a note

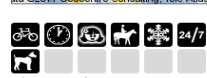
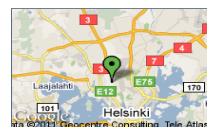
Helppo peruskätkö Keskuspuiston upeassa metsässä.
Easy basic cache in the beautiful forests of Central Park.

Keskuspuisto on erinomainen paikka harrastaa ulkoilua. Puistossa risteilee valtavasti hyvässä kunnossa olevia polkuja ja pyöräteitä ja lumiaikana myös hiihtolatu. Tämän kätkön lähellä on myös lähiliikuntapaikka.

GC1Z7Q6 ▾

Navigation

[log your visit](#)
[view gallery](#)
[watch listing](#)
[edit listing](#)
[edit attributes](#)
[waypoints](#)
[upload images](#)
[archive listing](#)
[disable listing](#)
[ignore listing](#)
[bookmark listing](#)

[What are Attributes?](#)

Inventory

There are no Trackables in this cache.

[View past Trackables](#)

[What is a Travel Bug?](#)

Vastuullinen geokätköily

Geokätköjä piilottaessani tai etsiessäni

- En tarpeettomasti vaaranna itseäni tai toisia
- Otan huomioon aluetta koskevat lait ja määräykset
- Kunnioitan maanomistajien oikeuksia ja pyydän luvan silloin kun se on tarpeen
- Vältän aiheuttamasta häiriötä tai pelkoa kanssaihmisilleni
- Minimoin sekä oman että toisten kätköilijöiden vaikutuksen ympäristöön
- Olen huomaavainen toisia kätköilijöitä kohtaan
- Huolehdin siitä, että geokätköilytavarat (kätköpurkit, travel bugit jne.) eivät tärvelly

Turvallisuus geokätköilyssä

- Hanskat ja hyvät kengät
- Älä eksy
 - Merkitse lähtöpiste GPS:iin, varmista akkujen riittävyys, perussuunnistustaidot, kartta mukaan
- Kiipeilyä taitojen mukaan
- Liikenne- ja vesiturvallisuus
- Käärmeet, punkit, ym.
- Kätkön piilottajan vastuut

Aloittaminen

- Lataa sovellus puhelimeen ja luo tunnus
- Tai tunnuksen luonti www.geocaching.com -sivulle
- Sama tunnus ja salasana www.geocache.fi -sivulle
- Kätkökuvauksen lukeminen
- Kätkön etsiminen maastosta
- Kätkön loggaus purkissa olevaan vihkoon
- Kätkön loggaus sovelluksessa tai <http://www.geocaching.com> -sivulle

Tunnuksen luominen on helppoa

1. www.geocaching.com

Luo tili

Rekisteröidy Facebookin kautta

— TAI —

SÄHKÖPOSTIOSOITE

Sähköpostiosoite ei ole kelvollinen

KÄYTTÄJÄTUNNUS

Pituuden on oltava 2-20 merkkiä

SALASANA

Salasanan pitää olla vähintään 5 merkkiä pitkä

☐ Vastaanota vinkkejä ja päivityksiä Geocaching.com:ta

Seuraava

Luumalla Geocaching.com tilin hyväksyt meidän Käyttöehtomme ja Yksityisyyskäytäntömme.

2. www.geocache.fi

Rekisteröityminen

Rekisteröidy ensin [Geocaching.com](http://www.geocaching.com) -sivustolle. Näin saat saman nimimerkin molemmille sivustoille.

Tämän jälkeen täytä alla olevaan lomakkeeseen kirjainkokoja myöten täsmälleen sama nimimerkki minkä rekisteröit [geocaching.com](http://www.geocaching.com) -sivustolla sekä haluamasi salasana.

Rekisteröitymisen jälkeen kirjautu sisään ja pääset määrittelemään tarkemmat tiedosi.

Geocaching.com -Nimimerkki:

Haluamasi salasana:

Salasana uudelleen:

Sähköpostiosoiteesi:

Paljonko on 14 miinus 5: (Anna vastaus numerona)

Rekisteröidy

Tärkeimmät sivustot

www.geocaching.com

- Virallinen sivusto, kätökuvaukset, loggaukset
- Valitse suomenkieli

www.geocache.fi

- Suomen kansallinen sivusto, paljon tietoa suomeksi. Käyttää samaa tietokantaa kuin kansainvälinen sivusto.

www.suomenlatu.fi/geokatkoily ja www.geokatkot.fi

- Ohjeita suomen kielellä

www.kivenalla.fi

- Suomalainen verkkokauppa, josta saa kätöilytarvikkeita

www.garmin.fi

- GPS-laitteet

Yleisimpiä lyhenteitä

- Geocache/cache, geokätö/kätö
- GPS, Global Positioning System, paikannusjärjestelmä
- TB, Travel Bug, kulkija tai reissaaja, kiertää kätöstä toiseen
- GC, Geocoin, geokolikko, kuin TB, mutta kolikko
- TFTC, Thanks For The Cache, kiitetään tekijää kätöstä
- KK, kiitos kätöstä
- FTF, First To Find, kätön ensimmäinen löytäjä
- Jästi, kätöilystä tietämätön ohikulkija
- CITO = Siivoustapahtuma (Cache in, Trash out)
- FP, FAVO = favorite point, annetaan "peukkua" hyvälle kätölle

Onnea etsintään!

- Sitä välillä
tarvitaan 😊

